

ಕೊಟ್ಟ ತಾಮ್ರಪಟ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ತಾಮ್ರಪಟದ ಜೊತೆ ದೇವರಿಗೆ 'ಎಂಟು' ರೂಪಾಯಿ, ಮಾಸ್ತಿ ದೇವರಿಗೆ 'ನಾಲ್ಕು' ರೂಪಾಯಿ ನೀಡುವ 'ತಸ್ತಿಕ್ ಹಕ್ಕು' ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಮನೆಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು 'ಕರಿಯಕ್ಕಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕರಿದೇವರ ಪ್ರೀತಾರ್ಥ ಹಬ್ಬದ ದಿನ ಯಾರೂ ಹಸಿವಿನಿಂದ ಇರಬಾರದೆಂಬುದು ಅವರ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು.

ಕರಡಿ ಹಬ್ಬವೂ ಹೌದು

ಸುಗ್ಗಿಯ ಜೊತೆ ಮೂರು ಕರಡಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿಯುವಾಗ ಅವೂ ಕುಣಿಯುತ್ತವೆ. ಇವು ಸುಗ್ಗಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಇರುವಂಥವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವು 'ಡರ್ಲ್ ಡರ್ಲ್' ಎಂದು ಹೆದರಿಸಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಯ ದಿನ ಊರ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ 'ಕರಡಿ ಕಲ್ಲರೆ' ಮೇಲೆ ಉರುಳುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಾವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಯುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಕಟ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಂಬಿಕೆ. ಈ ಕರಡಿಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿನ ಭಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕರಡಿಯ ವೇಷಗಳು ಸುಗ್ಗಿಯ ಸಂದರ್ಭ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಗ್ಗಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಅಂಕೋಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಕರಡಿ ಹಬ್ಬ' ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ಸುಗ್ಗಿಯ ಆಶಯವೇ ಮಳೆ. ಸುಗ್ಗಿ ಆಚರಣೆ ನಂತರ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೋಡಗಳ ಮೆರವಣಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನಂಬಿಕೆ. 'ಕರಿ' ಎಂಬುದು ಮೋಡದ ಸಂಕೇತ. ಸುಗ್ಗಿಯ 'ಕರಿ' ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಾಡಿನ ಹೊಳೆ ಹಳ್ಳಗಳ ನೀರು ಕೂಡ ಕರಿಯಾಗುವುದು. 'ನಾರೇಣ ನಾರ್ ಪಾಂವ್ ನಾರೇಣ' ಎಂದು ನಾರಾಯಣನನ್ನು,

ಮಾಸ್ತಿ (ಮಹಾಸತಿ) ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸಮಷ್ಟಿಗೆ ಮಳೆ ಕರೆತರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳದು. ಊರಿನ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಇತರೆ ಜನರ ಮನೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕುಣಿದು ಅವರಿಗೆ ಶುಭಕೋರುತ್ತಾರೆ.

'ಹಗಣ' ಪದ್ಧತಿ

ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳ ಸುಗ್ಗಿ ಮತ್ತು ಗುಮಟೆ ಪಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಹಗಣ' - ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಕಾಲದ ಚತುರಣ ಬೆಂದೆ, ಪಗರಣಗಳ ಕಾಲದ್ದಾಗಿದೆ. ಪಗರಣ>ಹಗರಣ>ಹಗಣ ಆಗಿದೆ. ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂದೆ ಬೆದ್ದುಂಡೆ ಹಾಡಾಗಿದೆ. ಈ ಬೆದ್ದುಂಡೆ, ತಾರ್ಲೆ, ಪುಗಡಿ ಎಲ್ಲ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ಕೂಡ ಮಳೆ ಕರೆತರುವ ಆಶಯವೇ.

ಹಗರಣದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸಮಾವೇಶ, ಸಮಕಾಲೀನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು, ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಹಗರಣಗಳ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಣ್ಣ ಬಯಲು ಮಾಡುವುದು ಈ ಆಚರಣೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ ಅಂಶ.

ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಶುಭ ಕೋರುವ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ಮುಗ್ಧರು. ಆದರೆ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಸುಧಾರಣೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳು ಅವರ ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಹಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಎಷ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟ ನಿರಂತರವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ, ಹಾಡುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದು ಹೆಸರಾದ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ 'ಸುಗ್ಗಿ' ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಷ್ಟು ಜನರ ಗಮನಸೆಳೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in

ಎತ್ತಿಕೊಂಡು 'ಹಗಣ'ದ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವಿದಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ 'ಹಗಣ'ದ ಮೂಲಕವೇ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು, ಬ್ರಿಟಿಷರ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಖಂಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕಚೇರಿಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಬರುವುದೇಕೆ?

ಕಚೇರಿಗೆ ಸುಗ್ಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾರಣವಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬ ಬೆಳಂಬಾರದಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸುಗ್ಗಿ ಕುಣಿತವನ್ನು ನೋಡಿ 'ಇದೆಂಥ ಸುಗ್ಗಿ?' ಎಂದನಂತೆ. ಆಗ, ಕುದುರೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಚಲಿಸಲಿಲ್ಲವಂತೆ! ಕೊನೆಗೆ ಆತ ಹಾಲಕ್ಕಿಗಳು ಪೂಜಿಸುವ ಕರಿ ದೇವರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಕಾಯಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಚಲಿಸಿತಂತೆ! ನಂತರ ಆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಇದು 'ದೇವೋಕ್ತಲ ಸುಗ್ಗಿ' ಎಂದು ಉದ್ಧಾರ ತೆಗೆದನಂತೆ...!

ಅಂದಿನಿಂದ ಬೆಳಂಬಾರ ಸುಗ್ಗಿಗೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರ ಕಚೇರಿಗೆ ಬರುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು